

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 102/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. D., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. D. A., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 0 Tp 92/11-98 z 25. novembra 2011, uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 Tpo 65/2011 z 8. decembra 2011, uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Stred Banská Bystrica, oddelenia vyšetrovania, ČVS: PPZ-58/BOK-ST-2011 z 23. novembra 2011 a uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, odboru osobitného určenia v Bratislave č. k. XIV Gv 10/2011-34 z 23. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2011 doručená sťažnosť Ing. A. D., K., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 0 Tp 92/11-98 z 25. novembra 2011, uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Tpo 65/2011 z 8. decembra 2011, uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Stred Banská Bystrica, oddelenia vyšetrovania (ďalej len „ÚBOK“) ČVS: PPZ-58/BOK-ST-2011 z 23. novembra 2011 a uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, odboru osobitného určenia v Bratislave (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XIV Gv 10/2011-34 z 23. novembra 2011.

Sťažovateľ uviedol, že uznesením vyšetrovateľa ÚBOK ČVS: PPZ-58/BOK-ST-2011 z 23. novembra 2011 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku proti nemu vznesené obvinenie za prípravu na zločin nedovolenej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 298 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona spáchaný závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. b) a i) Trestného zákona pre skutok, že ako členovia organizovanej skupiny, ktorú založili a riadili J. T. s Ing. A. D. a ktorej členmi sú Ing. J. M., J. G., M. P. a Ing. M. T., od presne nezistenej doby (najneskôr od konca roka 2009 do súčasnosti) najskôr na území Č. a následne od marca 2010 aj na území S. so zámerom predávať rádioaktívny alebo jadrový materiál.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú generálna prokuratúra uznesením sp. zn. XIV Gv 10/2011 z 23. novembra 2011 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla.

Ďalej sťažovateľ uviedol:

„Ja som bol následne uznesením Okresného súdu Košice I č. k.: 0 Tp 92/11-98, 7111000439 z 25. 11. 2011, podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vzatý do väzby. Okresný súd podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal môj písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neprijal návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nado mnou.

Moju sťažnosť Krajský súd v Košiciach uznesením č. k.: 8 Tpo 65/2011 z 8. 12. 2011 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Namietam skutkové i právne skutočnosti, ktoré viedli orgány činné v trestnom konaní ku konštatovaniu, že som sa dopustil vyššie uvedených zločinov v štádiu prípravy.

Opakovane poukazujem na obsah svojich výpovedí obvineného, kde som vysvetlil celý priebeh konania. Nič z toho, ale ani z doteraz vykonaného dokazovania nekorešponduje s výrokovou časťou uznesenia o vznesení obvinenia z 23. 11. 2011...

Myslím si, že nebola dodržaná zásada primeranosti a zdržanlivosti čím bolo zasiahnuté do mojich základných práv a slobôd.

Ja som v tomto prípade podrobne vypovedal ku skutku, opísal som činnosť všetkých osôb, o ktorej som vedel...

Zo skutočností popísaných v tomto článku vyplýva, že rozhodnutím okresného súdu boli porušené moje práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2, 5/ Ústavy Slovenskej republiky.

Väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa článku 17 Ústavy SR. Ja som v tejto súvislosti písomne požiadal okresný súd, aby v súlade s ustanovením § 80 písm. b, c/ Tr. por. prijal môj písomný sľub s tým, že naďalej povediem riadny život, najmä že sa nedopustím trestnej činnosti a že splním povinnosti a dodržím obmedzenia, ktoré sa mi uložia a v prípade potreby sa podrobím výkonu dohľadu probačného a mediačného úradníka. Tieto návrhy neboli okresným, ani krajským súdom akceptované...“

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vec prerokoval za jeho účasti, a súčasne navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1/ Základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 17 ods. 5/ Ústavy Slovenskej republiky,

- uznesením Okresného súdu Košice I č. k.: 0 Tp 92/11-98, 7111000439 z 25. 11. 2011, ktorým podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. som bol vzatý do väzby, ktorým podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. nebol prijatý môj písomný sľub a ktorým podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nebol prijatý návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nado mnou,

- uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k.: 8 Tpo 65/2011 z 8. 12. 2011, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť,

- uznesením vyšetrovateľa Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred Banská Bystrica oddelenia vyšetrovania Prezídia Policajného zboru Banská Bystrica, ČVS: PPZ-58/BOK-ST-2011 z 23. 11. 2011, ktorým mi bolo podľa § 206 ods. 1/ Trestného poriadku vznesené obvinenie za prípravu na zločin nedovolenej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 298 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona spáchaný závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. b, i/ Trestného zákona,

- uznesením Generálnej prokuratúry SR, odboru osobitného určenia v Bratislave č. k.: XIV Gv 10/2011-34 z 23. 11. 2011, ktorým bola podľa § 193 ods. 1, písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť, porušené bolo.

2/

- uznesenie Okresného súdu Košice I č. k.: 0 Tp 92/11-98, 7111000439 z 25. 11. 2011, ktorým podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. som bol vzatý do väzby, ktorým podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. nebol prijatý môj písomný sľub a ktorým podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nebol prijatý návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nado mnou,

- uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k.: 8 Tpo 65/2011 z 8. 12. 2011, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť,

- uznesenie vyšetrovateľa Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Stred Banská Bystrica oddelenia vyšetrovania Prezídia Policajného zboru Banská Bystrica, ČVS: PPZ-58/BOK-ST-2011 z 23. 11. 2011...

- uznesenie Generálnej prokuratúry SR, odboru osobitného určenia v Bratislave č. k.: XIV Gv 10/2011-34 z 23. 11. 2011, ktorým bola podľa § 193 ods. 1, písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť,

sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu v Košiciach I a vyšetrovateľovi ÚBOK Prezídia PZ Banská Bystrica na ďalšie konanie.

V prípade, ak bude sťažnosti vyhovené, navrhujem, aby ústavný súd SR vydal toto uznesenie:

Okresný súd v Košiciach I je povinný nahradiť mne trovy právneho zastúpenia vzniknuté v konaní pred Ústavným súdom SR vo výške 245,70 EUR, a to advokátskej kancelárii JUDr. D. A... do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy označenými uzneseniami vyšetrovateľa ÚBOK, generálnej prokuratúry, okresného súdu a krajského súdu.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

1. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením vyšetrovateľa ÚBOK ČVS: PPZ 58/BOK-2011 z 23. novembra 2011, ktorým bol sťažovateľ okrem iného obvinený za prípravu na zločin nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, ako aj uznesením generálnej prokuratúry č. k. Gv 10/2011-34 z 23. novembra 2011, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa ÚBOK z 23. novembra 2011

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv uznesením vyšetrovateľa ÚBOK, ktorý v konaní vedenom pod ČVS: PPZ 58/BOK-2011 z 23. novembra 2011 začal proti nemu trestné stíhanie „za prípravu na zločin nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, § 298 ods. 1, ods. 2 písm. a/ trestného zákona spáchaný závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. b), písm. i) Trestného zákona“.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú generálna prokuratúra uznesením č. k. Gv 10/2011-34 z 23. novembra 2011 zamietla.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta nezákonný postup vyšetrovateľa a generálnej prokuratúry v prípravnom trestnom konaní, v ktorom bolo proti nemu vznesené

obvinenie okrem iného za prípravu na zločin nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je preskúmať, či napadnutým uznesením generálnej prokuratúry boli porušené uvedené práva sťažovateľa. Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľ nesprávnosť postupu vyšetrovateľa ÚBOK a generálnej prokuratúry vidí v tom, že obvinenie proti nemu bolo protiprávne, pretože sa zločinu, za ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie, nedopustil.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti postupu a rozhodnutiu orgánu činného v trestnom konaní vo fáze prípravného konania, keď o odôvodnenosti, a teda zákonnosti a ústavnosti trestného stíhania sťažovateľa meritórne zatiaľ všeobecný súd nerozhodoval. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom podaní obžaloby) ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných dohovorom, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku nezákonného postupu generálnej prokuratúry v predmetnej trestnej veci. Je nutné skonštatovať, že vyšetrovanie v predmetnej trestnej veci nie je skončené a postavenie sťažovateľa ako strany trestného konania mu už v rámci prípravného konania dáva postavenie a tomu korešpondujúcu plnú potenciú aktívne zasahovať do objasňovania skutkovo relevantných okolností a skutočností kladených mu za vinu. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu trestného stíhania predchádzajúceho podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05 alebo III. ÚS 109/05, I. ÚS 42/2012), t. j. aj skutočností, ktoré vytýka sťažovateľ postupu orgánov činných v trestnom v predloženej sťažnosti či už procesne alebo vecne.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že trestné konanie predstavuje od svojho začiatku až po koniec organický celok, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizáciou garancií na ochranu práv a slobôd zo strany orgánov činných

v trestnom konaní môžu a majú naprávať, resp. korigovať prípadné predchádzajúce pochybenia týkajúce sa aj porušenia základných práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat porušenia ústavou chránených základných práv a slobôd, ku ktorým došlo v priebehu trestného konania a neboli v jeho priebehu odstránené.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal a má v systéme všeobecného súdnictva, ako aj v rámci prípravného trestného konania k dispozícii účinné prostriedky na ochranu v sťažnosti označených práv, ktoré mali byť porušené namietaným uznesením. Za daných okolností podľa názoru ústavného súdu neexistuje ústavný dôvod na to, aby ústavný súd vstupoval v predmetnej trestnej veci sťažovateľa do právomoci všeobecných súdov, resp. orgánov prípravného konania. Naopak, skutočnosť, že všeobecné súdy, resp. orgány prípravného konania môžu podľa platného právneho poriadku sťažovateľovi poskytnúť účinnú ochranu jeho ústavou chráneným právam a slobodám, vylučuje právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 0 Tp 92/11-98 z 25. novembra 2011

Pri prerokovaní časti sťažnosti pre namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 0 Tp 92/11-98 z 25. novembra 2011, ktorým nebol prijatý jeho písomný sľub a návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad ním, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy označeným uznesením okresného súdu ústavný súd zistil existenciu procesnej prekážky, pretože na preskúmanie uznesenia okresného súdu bol

v prvom rade povolaný krajský súd, preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

3. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Tpo 65/2011 z 8. decembra 2011

Uznesením okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorých obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. V uznesení okresný súd súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodol súčasne aj o neprijatí poskytnutého písomného sľubu sťažovateľa, ním ponúknutej peňažnej záruky a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol návrh sťažovateľa na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Okresný súd argumentoval, že u sťažovateľa boli splnené formálne aj materiálne podmienky na vzatie do väzby, pretože sťažovateľovi bolo dôvodne vznesené obvinenie a doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané a vykazujú znaky prípravy na zločin nedovolenej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov.

Na základe týchto skutočností s poukazom na štádium dokazovania a na to, že neboli stotožnení ďalší podozriví, vypočutí vo veci zainteresovaní svedkovia, a tiež na charakter trestnej činnosti, ktorej sa mal obvinený Ing. D. dopustiť, súd rozhodol, že neprijíma písomný sľub obvineného a neprijíma návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným.

Krajský súd rozhodol o podanej sťažnosti tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol:

„Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že na podklade predloženého spisového materiálu a doposiaľ vykonaných dôkazov, na ktoré sudca pre prípravné konanie v napadnutom rozhodnutí podrobne poukázal, možno v tomto štádiu trestného konania vyvodiť záver o dôvodnom podozrení Ing. A. D. zo spáchania trestnej činnosti, za ktorú mu bolo vznesené obvinenie.

Nepochybil sudca pre prípravné konanie okresného súdu ani keď dospel k záveru, že pre vzatie obvineného Ing. A. D. do väzby sú splnené podmienky a predpoklady uvedené v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že obvinený Ing. A. D. je dôvodne podozrivý zo spáchania zločinu podľa § 298 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe vyššie uvedenom, a to s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, i/ Tr. zák., teda s tým, že v žalovanej trestnej činnosti mal pokračovať po dlhší čas (od konca roku 2009 do 19. 9. 2011) a s tým, že konania, z ktorého je dôvodne podozrivý sa mal dopustiť ako člen organizovanej skupiny. Príprava podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. spočívajúca v úmyselnom spolčení sa na zaobstaranie rádioaktívneho cézia za účelom získania finančného prospechu mala vyústiť podľa posledného telefonického kontaktu, ktorý bol vykonaný dňa 6. 10. 2011 medzi obvineným Ing. D. a agentom Š. do predaja a kúpy rádioaktívneho, resp. jadrového materiálu v dohodnutom termíne začiatkom roku 2012. V danom štádiu trestného konania na podklade doposiaľ vykonaných úkonov tak nemožno vylúčiť, že pokiaľ by nedošlo k zadržaniu obvinených v predmetnej trestnej veci, tak títo by naďalej pokračovali v konaní, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie.

Charakter trestnej činnosti, pre ktorú bolo obvinenému vznesené obvinenie, dĺžka, po ktorú mal byť skutok páchaný a skutočnosť, že obvinení sa konania mali dopustiť ako organizovaná skupina sú aj podľa názoru krajského súdu v danom prípade, za daných okolností a v tomto štádiu trestného konania konkrétnymi skutočnosťami zakladajúcimi dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Žiadne pochybenie nezistil krajský súd ani v rozhodnutí okresného súdu, ktorým neakceptoval aj navrhovaný dôvod väzby podľa § 71 ods. písm. b/ Tr. por. Ani podľa názoru krajského súdu z predloženého spisového materiálu nevyplývajú žiadne konkrétne

skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu, že obvinený Ing. A. D. bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.

Okresný súd sa vo vzťahu k dôvodu kolúznei väzby veľmi kvalifikovane vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré nebolo možné v tejto časti akceptovať návrh prokurátora a na tieto dôvody v napadnutom uznesení veľmi obsažne poukázal.

Krajský súd sa v tomto smere v celom rozsahu stotožnil aj s argumentáciou okresného súdu vo vzťahu k uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 68/08 zo dňa 18. 3. 2008 a je taktiež toho názoru, že právne závery z tohto uznesenia vyplývajúce sú pre účely rozhodovania o väzbe v predmetnej trestnej veci nepoužiteľné. V citovanom uznesení Ústavného súdu SR išlo aj podľa názoru krajského súdu o úplne inú skutkovú situáciu, v ktorej bol okrem znakov organizovaného zločinu prítomný aj konkrétny prvok násilia, ktorý v predmetnej trestnej veci absolútne absentuje.

Z uvedeného dôvodu tak ani podľa názoru krajského súdu nemožno úvahy a právne závery z citovaného uznesenia Ústavného súdu SR aplikovať na predmetný prípad a bez zistenia konkrétnych skutočností ustáliť tento dôvod väzby.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a štádium dokazovania v predmetnej trestnej veci sa krajský súd stotožnil aj s rozhodnutím okresného súdu o neprijatí ponúknutých záruk, nakoľko ani krajský súd v tomto štádiu trestného konania nepovažoval ponúknuté záruky za dostatočné.“

V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri rozhodovaní o zákonnosti väzby sa na dodržanie procesných záruk kladie mimoriadny dôraz. Medzi tieto záruky nepochybne patrí právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09). Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Ústavný súd konštatuje, že v právomoci krajského súdu bolo posúdiť právne otázky vzťahujúce sa na rozhodovanie o väzbe sťažovateľa. V danom prípade sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou okresného súdu.

Ústavný súd nenašiel žiadny dôvod spochybniť právne závery krajského súdu, ktorý v kontexte prvostupňového rozhodnutia obsahuje dostatočný popis skutkových a právnych dôvodov útekovvej väzby postačujúcich na to, aby bolo možné konštatovať, že dané rozhodnutie je legitímne a odôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľ nie je spokojný so skutkovými i právnymi skutočnosťami, „ktoré viedli orgány činné v trestnom konaní

ku konštatovaniu, že sa dopustil vyššie uvedených zločinov v štádiu prípravy“, je v danom prípade právne bezvýznamná.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012